

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/publikacje/ksiazki-rzeszow/70696,Studia-z-dziejow-Polskich-Sil-Zbrojnych-na-Zachodzie-19391947.html>
27.04.2024, 05:55

Studia z dziejów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (1939-1947)

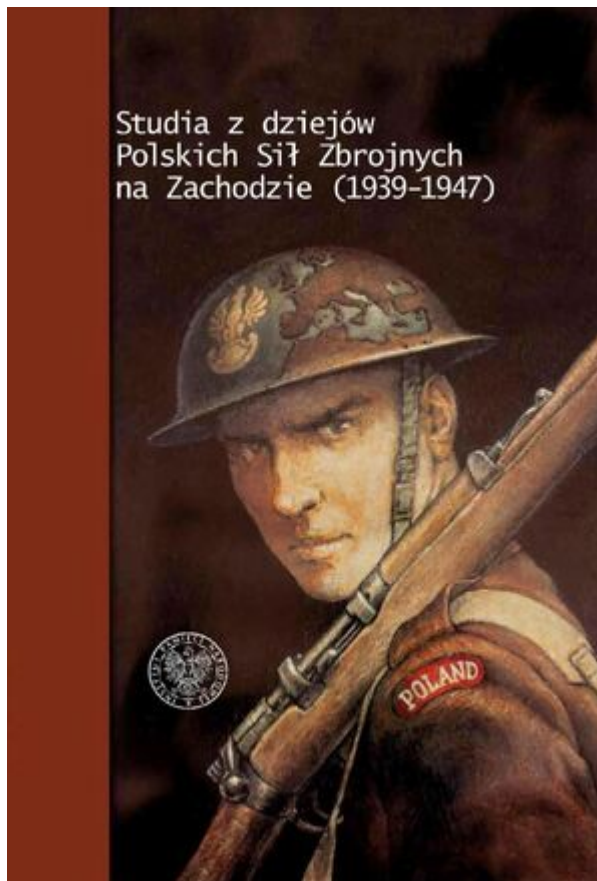
Studia z dziejów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (1939-1947), red. Piotr Chmielowiec, Krzysztof A.

Tochman, Rzeszów-Warszawa 2018, 508 s., ISBN: 978-83-8098-544-5

Seria wydawnicza IPN Oddział w Rzeszowie

Książka dotycząca Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w latach 1939-1947. Publikacja zawiera 21 tekstów opisujących m.in.: funkcjonowanie obozu izolacyjnego w Rothesay; świadomość kadr 2. Korpusu, stosunek Włochów do tej formacji; okoliczności pozbawienia polskiego obywatelstwa gen. Władysława Andersa; powojenne losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych.

Polskie Siły Zbrojne podczas II wojny światowej były jedną z formacji zbrojnych państw alianckich. Podlegały operacyjnie siłom zbrojnym Francji, następnie Wielkiej Brytanii, jednak cywilne zwierzchnictwo i kontrola pozostawały w rękach polskich. Powstanie oddziałów Wojska Polskiego we Francji było możliwe dzięki polsko-francuskiej umowie wojskowej podpisanej 9 września 1939 r. Jej warunki uzupełniła i rozszerzyła nowa umowa wojskowa z 4 stycznia 1940 r. Armia Polska tworzona była z żołnierzy, którzy przedostali się z Polski lub przebywali we Francji i w innych państwach jako emigranci zarobkowi. Do połowy czerwca 1940 r. spośród Polaków zamieszkałych we Francji zmobilizowano 44,5

tys. Resztę Armii Polskiej, liczącej ok. 84,5 tys. żołnierzy, stanowili ewakuowani z Węgier, Rumunii, Litwy i Łotwy. Główną siłą bojową były dwie dywizje piechoty (dwie kolejne pozostawały w stadium organizacji). Na potrzeby udziału w alianckim korpusie ekspedycyjnym wysłanym na pomoc Finlandii walczącej z ZSRS sformowano także Samodzielną Brygadę Strzelców Podhalańskich, a przy dowództwie francuskim w Syrii została utworzona Brygada Strzelców Karpackich. Dopiero po wybuchu wojny na Zachodzie udało się przyspieszyć prace organizacyjne nad utworzeniem jednostki pancерnej – 10. Brygady Kawalerii Pancерnej pod dowództwem gen. bryg. Stanisława Maczka.

Pod Narwikiem walczyła SBSP gen. bryg. Zygmunta Bohusza-Szyszki, a działania wojenne wspomagały polskie okręty i statki transportowe. Siły polskie wzięły udział w kampanii francuskiej (1. Dywizja Grenadierów – dowódca gen. bryg. Bronisław Duch, 2. Dywizja Strzelców Piesznych – dowódca gen. bryg. Bronisław Prugar-Ketling, część 10. BKP; polscy lotnicy zestrzelili 52 samoloty niemieckie). Niestety, z powodu błędnych decyzji aliantów rozproszeniu uległa większa część SBSP, a do Wielkiej Brytanii w czerwcu 1940 r. udało się ewakuować zaledwie 17 205 żołnierzy polskich. W tym czasie BSK dowodzoną przez płk. dypl. Stanisława Kopańskiego przerzucono z Syrii na terytorium brytyjskie – do Palestyny. Po reorganizacji i dozbrojeniu w 1941 r. występowała jako Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich.

Fragment Wstępu

Publikacja w ramach centralnego projektu badawczego IPN „Wojsko Polskie w strukturach państwa w XX wieku”.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI – Studia z dziejów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie \(1939–1947\) \(pdf, 208.26 KB\)](#)
[10.05.2019 11:00](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Rzeszów](#)